

فرهنگ رزنی

چهارشنبه ۹ آبان ۱۳۹۷
۲۱ صفر ۱۴۴۰
۸ صفحه/شماره ۳۹۸۲

حکمت روز
امام حسین (ع)

«**کسی که با نیرنگ و معصیت خدا، در پی به‌دست آوردن چیزی رود، کمتر به‌آن چه‌امید دارد می‌رسد وزودتر به‌آن چه‌می‌ترسد، د چار می‌شود».**
(بخار الانوار، ج ۵ ص ۱۲ ح ۱۹)

مناجات
خواجه عبدا... انصاری

الهی!

نصیب این بیچاره از این کار همه در دست

مبارک باد که مرا این در د فرد است

حقا که هر کس بدین در د نناز د جوانمرد است.

هر در د که زین دلم قدم بر گیر د در دی د گرش به جای در بر گیر د

زان با ما در صحبت از سر گیر د کاتش چورسد بسوخته اندر گیر د

با شاعران

حکایت

حکایت‌گذاری که سلطان شد

عمر یکی از شاهان به پایان رسید، چون جانشین نداشت چنین وصیت کرد: صبح، نخستین شخصی که از دروازه شهر وارد گردید، تاج‌دشاهی را بر سرش بگذارد و کشور را از اختیارش قرار دهد. ر‌جال مملکت در انتظار صبح به سر بردند. ا قضای روزگار نخستین کسی که از دروازه شهر وارد شد، یک نفر گدا بود که تمام دارایی اش یک لقمه نان و یک لباس پُر و صله بیش نبود. از کار دولت و شخصیت های برجسته کشور، مطابق وصیت شاه تاج‌شاهی بر سر گذاهند و کلیدهای قلعه‌ها و خزانه‌ها را به او سپردند. او مدتی به کشورداری پرداخت، طولی نکشید که فرماندهان از اطاعت او سرباز زدند و دشمنان در کمین‌ و شاهان اطراف بنای مخالفت با او را گذاشتند. قسمتی از کشور ش را تصرف نمودند و از کشور جدا ساختند. گدای تازه به دور آن رسیده خسته شد و خاطرش پسپار پیشان گشت. یکی از دوستان قدیمش از سفر باز گشت. دید دوستش به مقام شاه‌ی رسیده، نزد او آمد و گفت: شکر و سپاس خداوندی را که گل را از خار بیرون آورد و خار را از پای خارج ساخت و بخت بلند تو را به پادشاهی رسانید و در سایه اقبال سعادت به این مقام ارجمند نایل شدی.
ان مع العسر يسرا: همانا با هر رنجی، آسایشی و جود دارد. شکوفه، گاه شکفته است و گاه خوشیده (۱/ درخت وقت برهنه است و وقت پوشیده

بریده کتاب

روزگار بر او زاری می‌گريست.

مردی تنها سوار شد: زن‌ها دور آسایش بودند. دور شد. زنی

صدایش کرد. بر گشت. سپاه نداشت. پیش چشم زن‌ها راه

رفت. دور شد. جان جهانیان همه از تن برون شدی.

غافلگیرانه اولین اشک واقعی ام در پانزده سالگی از چشمم

افتاد روی گل قرمز ریزی که روی زانویم بود. اولین اشکی

که از اندوه گریه مادر نبود. به خاطر آن تصویری بود که پیش

چشمم شکل گرفته بود.

اولین اشکی که نمایشی نبود. اولین بار بود که بر ایم مهم

نبودن زن‌ها اشک‌م را ببینند و بگویند «چه دلش‌پا که این

روز نامه خراسان رزوی:

رتبه یک نشریات استانی

سردیر: سیدعلی علوی

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان

مدیر مسئول: محمد سعید احدیان

دفعتر مرکزی: مشهد، بلوار شهیدصادقی

صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۳۳۵

تلفن: ۵۱۰-۳۷۶۳۴۰۰

به روایت تاریخ
غلامرضا آذری خاکستر

طرح انتقال آب به مشهد، حرف امروز و دیروز نیست و سابقه‌ای طول و دراز در تاریخ دارد

آبراهه تاریخ

گیلاس را یکصد و سی زوج بر آورد نموده است. [۱۲]
فر در پچار در نقاش و جهانگرد انگلیسی آورده‌شود تا عامهٔ مسلمان از آن بهره برند. دیگر آن که احدی حق احداث نهر جدید چه در بالا و چه در پایین آستانه ندارد که آب را به زراعت، باغات، خانه‌ها، بر که‌ها و حمام‌های خود بر د و فقط مردم اجازه دارند به قدر احتیاج از این آب استفاده کنند و حتی اجازه داده نشده است که از املاک آستانه (آن چه در مسیر این نهر است) از آن مشروب شود. در این وقف نامه تاکید شده، بعد از آن که آب از شهر خارج گردید، به مصرف زراعت برسد و حاصل آب صرف آشپز خانهٔ حضرت بشود. در ضمن موضع موسوم به دنیا تپه را که از محلات مشهد است جهت نگهداری و تعمیرات و تنقیه و لای‌روبی چشمه و مسیر راه در نظر گرفته شده است [۵]. در واقع پس از وقف توجه به نوع مصرف آن شاهد پایداری و رونق این نهر در طی دوسده هستیم.

تذکره الشعراء، دولتشاه سمرقندی، تصحیح ادوارد براون، به کوشش محمد عباسی، تهران: بی‌تا. انتشارات بارانی، ص ۵۰۶

[۲]. تاریخ شهر مشهد (از آغاز تا مشروطه)، مهدی سیدی، تهران: جامی؛ مشهد: شهر داری مشهد، ۱۳۷۸، ص ۸۶

[۳]. تاریخ عالم آرای عباسی، اسکندر بیگ تر کمان،

این آب را مک گرگ سیاح اروپایی نیز در سال ۱۹۲۲ ق. کثیف دانسته که قابل شرب نبوده و

از آبنتی و لباس شویی مردم در این نهر یاد کرده

و در توصیف آن نوشته است: «از میان خیابان نهر کثیفی می گذرد که در چند نقطه به روی آن سکوهای ساخته اند و مردم بدون توجه به بوی

بد آن روی این سکوهای می نشینند و تفریح می کنند. مردم از آب آلوده نهر می نوشند و در آن

آبنتی می کنند و اسب‌ها یا لباس‌هایشان را می شویند.» [۶]
شبندلر سیاح اروپایی نیز که در

اواسط دوره قاجار مامور کشیدن سیم تلگراف بین تهران و مشهد شده است، نوشته: «آب مشهد از چشمه گیلاس می آید، در این رودخانه ماهی

فراقل آلائی خوبی پیدا می شود.» [۷]

لرد کرزن سیاستمدار انگلیسی در سال ۱۳۰۷ ق. از آب کثیف نهر خیابان یاد کرده و نوشته

است: «آب این کانال، هم برای آشامیدن و هم مصرف شست وشو هم رخت شویی است.» [۸]

این سیاستمدار انگلیسی از مواد آهکی در آب

مشهد یاد کرده و در توصیف آن چنین بیان کرده است: «آب مشهد آلوده و برای شرب زبان

آور است، زیرا که دارای مواد آهکی و رسوبی است. من شیی تبغ صورت تراشی خود را در جام

گذاشتم صبح روز بعد مثل پو که فشنگ سیاه شده بود.» [۹]
یا ادنون خبرنگار ویژه روزنامه

«دیلی نیوز» در سال ۱۸۸۰ م. از آب مشهد

و بدمزه مشهد یاد کرده که تا اندازه‌ای طعم

چربی می دهد. [۱۰]
اعتماد السلطنه در سال ۱۳۰۰ ق. مقدار آب چشمه گیلاس را در اغلب

فصول ۱۰ سنگ ذکر کرده که کم‌ و زادی در

است [۱۱]. همچنین عبدالحمید مولوی در

اوایل سده چهاردهم خورشیدی مقدار آب چشمه

۱۰۳۳، ص ۲۷۵ تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب. ۱۳۴۳، ص ۲۷۵

مشهد

شهر و استان در شبکه‌های اجتماعی

بروزار جمند به‌بهانه پایان‌اگران اجرای نمایش بی‌بی‌وسرپاز دل، در کانادا این قایب‌مشت‌ر کرا بافرزین صابونی‌و مسعود پاکدل منتشر کرد.

<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>Nishapur</div> <div>نیشاپور</div> <div>۱۰۳۷</div>	<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>Quchan</div> <div>قوچان</div> <div>۱۱۱۲</div>	<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>Sabzevar</div> <div>سبزوار</div> <div>۷۷۱۶</div>	<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>Dargaz</div> <div>درگز</div> <div>۵۷۱۴</div>	<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>TorbatHeydarieh</div> <div>تربت حیدریه</div> <div>۱۲۱۲</div>	<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>Torbatjam</div> <div>تربت جام</div> <div>۲۷۹۹</div>	<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>Taybad</div> <div>تایباد</div> <div>۱۱۱۲</div>	<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>Mashhad</div> <div>مشهد</div> <div>۲۷۹۹</div>
--	--	---	---	---	--	---	--

چاب‌مشهد: شهر جاب‌خراسان

روابط عمومی: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱

نمار تحریریه: ۰۵۱۳۷۶۲۶۵۰۱

نمار دبیر خانه: ۰۵۱۳۷۶۲۴۳۹۵

پذیرش آگهی و اشتراک: ۰۵۱۳۷۰۱۰

پيامك: ۲۰۰۰۹۹۹

یادداشت
<div><div><div><div></div><div><div>محمد علی امیر فخریان</div></div></div></div></div>

رئیس اداره بازرگانی خارجی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی

محصولات خلاق واهمیت آن در توسعه صادرات غیر نفتی

هنگامی که بحث از تولید ملی، ثروت آفرینی ملی، اشتغال زایی و... می‌شود، نگاه‌ها ابتدا به سهم صنایعی چون نفت، گاز، پتروشیمی، خودروسازی، فولاد، سیمان و... می‌رود و دیگر صنایع چندان مورد توجه قرار نمی‌گیرد، در حالی‌که اگر شاخص‌های ثروت آفرینی، اشتغال زایی، رشد اقتصادی و... را در نظر بگیرید، صنایع فرهنگی و صنایع خلاق یکی از اولویت‌ها در این عرصه خواهند بود. صنایع خلاق شامل صنایعی است که ماده خام تولیدات آن‌ها را سرمایه فکری و خلاقیت‌های فرهنگی، هنری، علمی و فناوری‌انه انسان تشکیل می‌دهند و محصولات آن‌ها مشتمل بر مالکیت معنوی می‌شود. طی سال‌های اخیر اغلب کشورهای توسعه‌یافته صنایع راهبردی خود را از «فناوری های سخت» به «فناوری‌های نرم» تغییر داده‌اند. آنان اولویت سرمایه‌گذاری خود را صنایع خلاق تعریف کرده‌اند. این تغییر پارادایم برای ملت‌هایی که بتوانند زودتر از دیگران آن‌را درک کنند و با آن همراه شوند فرصت‌های قابل ملاحظه‌ای را برای موفقیت و توسعه آن در کشور فراهم می‌کند.

صنایع خلاق در چهار گروه طبقه‌بندی می‌شوند: ۱. میراث فرهنگی ۲. هنر ۳. رسانه‌ها ۴. آفرینش‌های کاربردی براساس آثارهای انکتاد کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل، چین در بین کشورهای در حال توسعه به عنوان بزرگ‌ترین صادر کننده صنایع خلاق بوده است. با این حال و به‌طور کلی، تعداد کمی از کشورهای در حال توسعه در بین ۲۰ کشور بزرگ و برتر در بازار جهانی محصولات خلاق قرار دارند. واضح است که پیشینه‌ی غنی فرهنگ ایرانی – اسلامی کشور ایران، در بخش فرهنگ و هنر با زایش و توسعه صنایع خلاق، می‌تواند از حوزه هزینه‌محور به‌عرصه ثروت آفرینی وارد شود.

● **نقش صنایع فرهنگی در بعد توسعه اقتصادی:** صنایع خلاق و فرهنگی در توسعه معنوی و منطقه‌ای نقش دارند. در این جامی توان از زیرساخت‌ها و دیگر منابع محلی برای افزایش دادن مزیت‌های مقایسه‌ای اقتصاد محلی و تحریک خلاقیت بهره‌جست. در بسیاری از مناطق، بخش خلاق، به‌سرعت در حال رشد است و از حیث رشد در کسب و کارهای جدید، گردش مالی و اشتغال، عملکرد بهتری نسبت به بخش‌های جا افتاده دارد. بدون شک تولید و صادرات کالاها برای این بخش‌های مشخص‌های کشورهای توسعه‌یافته است و بی‌توجهی به این مقوله سبب تزیق صرف‌آدمه‌های نفتی به اقتصاد شده و این موضوع موجب ایجاد دور تسلسلی از افزایش نقدینگی، تورم و واردات از یک سو کاهش توان رقابتی تولید داخل و افول آن از سوی دیگر شده است. اقتصاد ایران به‌منظور کاهش وابستگی به صادرات نفتی در راستای سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ نیازمند سرمایه‌گذاری، توسعه و گسترش تولیدات در حوزه‌های جدید است. باتوجه به پیشینه غنی فرهنگ ایرانی – اسلامی کشور ایران، در بخش فرهنگ و هنر با زایش و توسعه صنایع خلاق، می‌تواند از حوزه هزینه‌محور به عرصه ثروت آفرینی وارد و به عنوان موتور اصلی اقتصادی کشور تبدیل شود؛ وجود استعداد‌های سرشار و مبتکر، به‌خصوص در نسل جوان، بیشتر بودن دانشگاه‌های هنری ما، از جمع دانشگاه‌های هنری کشورهای منطقه، وجود نیروی انسانی فوق‌العاده مستعد و با انگیزه برای رونق بخشی به صنایع فرهنگی و اقتصاد خلاق و وجود منابع غنی دینی و ملی که از ظرفیت اقتصادی فوق‌العاده برخوردارند مثل موش و کرپه عبیدزاکانی یا داستان‌های شاهانه و هزار و یک شب، از جمله نقاط قوت مادر این زمینه است.

از جمله نقاط ضعف مادر این پار می‌توان به ناشناختنی ملی‌با موضوع صنایع خلاق، نداشتن آمار و ارقام و اطلاعات اشاره کرد. اما، راهکارهایی از توسعه صادرات صنایع خلاق به این شرح پیشنهاد می‌شوند:

۱. آمایش سرزمین به‌منظور برنامه‌ریزی ملی برای ایجاد و توسعه شاخه‌های فرهنگی و خلاق باتوجه به ظرفیت‌ها و قابلیت‌های استانی
۲. ایجاد شرکت‌های مدیریت صادرات (EMC) تخصصی برای مدیریت بهینه صادرات محصولات نوآورانه و خلاق
۳. بهره‌گیری از ظرفیت رازبانان فرهنگی و بازرگانی ایران در دیگر کشورها برای تسهیل صادرات محصولات فرهنگی و خلاق به بازارهای هدف
۴. تدوین و ارائه سیاست‌های حمایتی و تشویقی از جمله اعطای معافیت‌های مالیاتی، بیمه‌ای و سایر مشوق‌ها
۵. برنامه‌ریزی ملی و استانی برای اشتغال زایی و احداث شرکت‌های تعاونی و شرک‌تهای کوچک و متوسط در حوزه صنایع نوآورانه و خلاق
۶. اعطای امتیازات برای جذب مشارکت و سرمایه‌گذاری در خارجی در حوزه صنایع نوآورانه و خلاق
۷. ایجاد نظام جامع توزیع و عرضه فروش داخلی و خارجی و ایجاد زیرساخت فروش الکترونیکی برای عرضه محصولات خلاق در سطح بین‌المللی
۸. برگزاری جشنواره‌ها، نمایشگاه‌ها و حراج‌ها در ابعاد ملی و بین‌المللی
۹. ایجاد سازمان‌های بازاریابی بین‌المللی برای شناسایی و تشخیص نیاز و ذائقه نوآوران و خلاق مشتریان خارجی
۱۰. خلق و معرفی برندهای خلاق ملی برای عرضه محصولات داخل و خارج کشور
۱۱. ایجاد نهادهای مالی و اعتباری و شرکت‌های تخصصی سرمایه‌گذاری در زمینه صنایع خلاق
۱۲. فعال کردن مناطق آزاد تجاری برای سرمایه‌گذاری و صادرات محصولات نوآورانه و خلاق
۱۳. توسعه صادرات محصولات و خدمات نوآورانه و خلاق از طریق تسهیل مقررات صادراتی، تخفیفات گمرکی و...
۱۴. اجرای موثر قانون حمایت از حقوق هنرمندان، مصنفان و نویسندگان محصولات خلاق و اهمیت آن در توسعه صادرات غیر نفتی.